

EBA/GL/2023/05

2023. gada 13. jūnijs

Pamatnostādnes, ar ko groza
Pamatnostādnes EBA/GL/2022/01 par
noregulējamības uzlabošanu iestādēm
un noregulējuma iestādēm saskaņā ar
Direktīvas 2014/59/ES 15. un 16. pantu
(Noregulējamības pamatnostādnes), lai
ieviestu jaunu sadaļu par
noregulējamības testēšanu

1. Atbilstība un ziņošanas prasības

Šo pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu ¹. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu jā dara viss iespējamais, lai ievērotu šīs pamatnostādnes.
2. Pamatnostādnēs izklāstīts EBI skatījums uz attiecīgām uzraudzības praksēm Eiropas finanšu uzraudzības sistēmā jeb par to, kā konkrētā jomā ir jāpiemēro Savienības tiesību akti. Kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punktā un uz kurām šīs pamatnostādnes attiecas, tās jāiekļauj to praksē (piemēram, veicot grozījumus savā tiesiskajā regulējumā vai savos uzraudzības procesos), tostarp gadījumos, kad pamatnostādnes ir paredzētas galvenokārt iestādēm.

Prasības sniegt ziņojumus

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 25.10.2023 jāpaziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai arī jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja attiecīgajā termiņā šāds paziņojums nebūs saņemts, EBI uzskatīs, ka kompetentās iestādes šīs pamatnostādnes neievēro. Paziņojumi jānosūta, iesniedzot EBI tīmekļa vietnē pieejamo veidlapu ar norādi "EBA/GL/2023/05". Personām, kas iesniedz paziņojumus, ir jābūt pilnvarotām to pārstāvēto kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi. Par jebkurām izmaiņām atbilstības statusā arī ir jāpaziņo EBI.
4. Paziņojumi tiks publicēti EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

2. Priekšmets, darbības joma un definīcijas

Priekšmets

5. Ar šīm pamatnostādnēm groza Pamatnostādnes par noregulējamības uzlabošanu iestādēm un noregulējuma iestādēm saskaņā ar Direktīvas (2022. gada 13. janvāris) 2014/59/ES 15. un 16. pantu (EBA/GL/2022/01)² (“Pamatnostādnes”)
6. Minēto pamatnostādņu noteikumi, kas netiek grozīti ar šīm pamatnostādnēm, ir spēkā un piemērojami arī turpmāk.

3. Piemērošanas datums

7. Šīs pamatnostādnes piemēro no 2024. gada 1. janvāra.

4. Noregulējamības pamatnostādņu grozījumi³

8. Noregulējamības pamatnostādņu 5. punktu groza šādi:

“5. Šajās pamatnostādnēs, ņemot vērā Direktīvas (ES) 2014/59 10. panta 5. punktu un 11. panta 1. punktu⁴, ir precizētas noregulējuma instrumenta noteiktas darbības, kas iestādēm, tostarp 1. panta 1. punktā minētajām vienībām (“iestādes”), un noregulējuma iestādēm būtu jāveic, lai

² <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/recovery-and-resolution/guidelines-institutions-and-resolution-authorities-improving-resolvability>

³ Pamatnostādnes EBA/GL/2022/01 par noregulējamības uzlabošanu iestādēm un noregulējuma iestādēm saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 15. un 16. pantu (Noregulējamības pamatnostādnes).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīva) (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

uzlabotu iestāžu, grupu un noregulējuma grupu noregulējamību saistībā ar noregulējamības novērtējumu, ko noregulējuma iestādes veic saskaņā ar minētās direktīvas 15. un 16. pantu.”

9. Noregulējamības pamatnostādņu 7. punktu groza šādi:

‘7. Šīs pamatnostādnes neattiecas uz iestādēm, kuru noregulējuma plānā vai tās grupas noregulējuma plānā, kurai tās pieder, ir paredzēts, ka tās tiek likvidētas atbilstošā veidā saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem. Ja stratēģija mainās, jo īpaši no likvidācijas uz noregulējumu, pamatnostādnes piemēro ne vēlāk kā trīs gadus no dienas, kad apstiprināts noregulējuma plāns ar jauno noregulējuma stratēģiju, izņemot 4.6. iedaļu, ko piemēro ne vēlāk kā vienu gadu pēc minētās dienas.’

10. Noregulējamības pamatnostādņu 10. punktu groza šādi:

‘10. Attiecībā uz iestādēm, kas ietilpst grupā, uz kuru attiecas konsolidētā uzraudzība saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 111.–112. pantu, šīs pamatnostādnes tiek piemērotas katras noregulējuma grupas un attiecīgā gadījumā arī individuālā līmenī. 4.6. un 4.7. iedaļu piemēro arī tādu pārrobežu meitasuzņēmumu līmenī, kas nav noregulējuma vienības, ja minimālā pašu kapitāla un atbilstīgo saistību prasība, kā noteikts Direktīvas 2014/59/ES 45.f pantā, pārsniedz summu, kas ir pietiekama, lai absorbētu zaudējumus saskaņā ar minētās direktīvas 45.c panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu.

11. Noregulējamības pamatnostādņu 3. iedaļas nosaukumu groza šādi:

'3. Īstenošanas un pārejas noteikumi'

12. Pēc Noregulējamības pamatnostādņu 13. punkta pievieno šādus jaunus 13.a, 13.b un 13.c punktus:

'13.a Iestādēm jāiesniedz noregulējuma iestādēm pirmais pašnovērtējuma ziņojums, kas minēts 124. punktā, līdz 2024. gada 31. decembrim.

13.b Atkāpjoties no 132. punkta, noregulējuma iestādēm pirmā noregulējamības testēšanas programma, kas minēta 130. punktā, jāpaziņo līdz 2025. gada 31. decembrim.

13.c Šā panta 138. punktā minētajām iestādēm līdz 2025. gada 31. decembrim jāiesniedz noregulējuma iestādēm pirmā galvenā roksasgrāmata, kas norādīts minētajā punktā.”;

13. 56. punkta e) apakšpunktu groza šādi:

e) apstiprināt galveno iesniedzamo informāciju un nodrošināt atbilstošus deleģēšanas pasākumus kā daļu no iekšējās kontroles un ticamības nodrošināšanas mehānismiem (piemēram, tādiem kā noregulējuma ziņošanas veidnes un pašnovērtējuma ziņojums);

14. Pēc 4.5. iedaļas pamatnostādņēs iekļauj šādu jaunu 4.6., 4.7. un 4.8. iedaļu ar attiecīgi 124. līdz 129., 130. līdz 137. un 138. līdz 142. punktu:

4.6. Pašnovērtējuma ziņojums

124. Iestādēm vismaz reizi divos gados jā sagatavo un jā iesniedz attiecīgajai noregulējuma iestādei ziņojums, kurā tās novērtē, vai un kādā mērā tās atbilst spējām, kas izklāstītas šo pamatnostādņu 4.1.–4.5. un 4.8. iedaļā un Pamatnostādņu par nododamību 4. un 5. iedaļā, lai papildinātu noregulējamības novērtējumu attiecībā uz nodošanas stratēģijām (Nododamības pamatnostādnes)⁵, un ņemot vērā visas atsauksmes, kas saņemtas no iestādēm divu gadu laikā, tostarp cita starpā šādus elementus:

- a. pakāpe, kādā spēja ir sasniegta (zema, vidēja, augsta, nav piemērojams);
- b. apraksts par to, kā šī spēja ir izpildīta vai kāpēc tiek uzskatīts ka nav piemērojams saskaņā ar a) apakšpunktu;
- c. trūkumu novērtējums par noregulējamības spējām, kā izklāstīts šajās pamatnostādnēs un iestādes noregulējamības spējās, par to, kā un līdz kuram laikam šo trūkumu var novērst;
- d. apraksts par to, kā šī spēja ir iestrādāta ierastajā darbībā (BAU);
- e. apraksts par to, kā šī spēja ir saistīta ar iestādes darbības atjaunošanas plānošanu (piemēram, vai darbības nepārtrauktības pasākumi noregulējuma gadījumā atbalsta arī darbības atjaunošanas iespējas, piemēram, atsavināšanu, vai arī atvērto pasākumi tiek izmantoti, lai atbalstītu noregulējumu);
- f. jebkurš iekšējais vai ārējais novērtējums par to, kā iestāde ir piemērojusi šīs pamatnostādnes, tostarp iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumi, ārējo konsultantu novērtējumi, izmēģinājuma pārbaudes vai uzraudzības pārbaudes;
- g. jebkurš papildu temats, ko noteikusi attiecīgā noregulējuma iestāde (piemēram, nesenā lejupslīdē vai tirgus notikumā gūtā pieredze).

125. Pašnovērtējuma kopsavilkumā, kas izklāstīts 124. punktā, iestādēm ir:

- a. jāizklāsta sava izpratne par noregulējuma stratēģiju, kā to noteikusi noregulējuma iestāde, un savu un kompetentās iestādes(-u) lomu šīs stratēģijas īstenošanā;
- b. jāapraksta sava testēšanas un ticamības nodrošināšanas sistēma, kas ļauj tām nodrošināt spēju pastāvīgi atbalstīt noregulējuma stratēģijas īstenošanu;
- c. šādi jāapkopo savs pašnovērtējums pa galvenajām noregulējamības jomām:
 - i. Pārvaldība;

⁵ Pamatnostādnes EBA/GL/2022/11 iestādēm un noregulējuma iestādēm, lai papildinātu noregulējamības novērtējumu attiecībā uz nodošanas stratēģijām (Nododamības pamatnostādnes).

- ii. Darbības nepārtrauktība noregulējuma gadījumā (*OCIR*) un piekļuve FTI⁶;
 - iii. Zaudējumu absorbcijas un rekapitalizācijas spēja;
 - iv. Likviditāte un finansējums noregulējumā;
 - v. VIS⁷;
 - vi. Komunikācija;
 - vii. Nododamība un pārstrukturēšana.
126. Iestādēm jāiesniedz ziņojumi noregulējuma iestādei vismaz reizi divos gados. Pirmais ziņojums jāiesniedz līdz 2024. gada 31. decembrim.
127. Pārrobežu noregulējuma grupu kontekstā pašnovērtējuma ziņojums noregulējuma vienībai būtu jāiesniedz vai nu grupas līmeņa noregulējuma iestādei (vai attiecīgajai noregulējuma iestādei *MPE* stratēģijas gadījumā), vai vienībai, kas nav noregulējuma vienība — vietējai noregulējuma iestādei.
128. Kad tas ir sagatavots, vienības, kas nav noregulējuma vienība, pašnovērtējums būtu jāizstrādā, pamatojoties uz grupas noregulējuma stratēģiju un koordinējot to ar noregulējuma vienību.
129. Pašnovērtējuma ziņojuma, kas minēts 124. punktā, vajadzībām iestādēm jāievēro formāts, ko noteikusi to noregulējuma iestāde.

4.7. Daudz gadu testēšanas programma

130. Noregulējuma iestādēm, ņemot vērā 4.6. iedaļā minēto pašnovērtējuma ziņojumu un jo īpaši 124. punkta d-f) apakšpunktā prasītos elementus, jāpieņem to kompetencē esošo iestāžu daudz gadu noregulējamības testēšanas programma. Programmā jāiekļauj visas spējas, kas izklāstītas šajās pamatnostādnēs un EBI Pamatnostādnēs par nododamību⁸.
131. Tai būtu jāaptver trīs gadu periods (pēdējie divi gadi ir orientējoši), lai iestādes varētu optimizēt noregulējuma plānošanas pasākumus. Noregulējuma iestādei tā katru gadu būtu jāatjaunina/jāapstiprina. Tās ikgadējās pārskatīšanas rezultāti bez nepamatotas kavēšanās ir jāpaziņo iestādēm.
132. Noregulējuma iestādēm jāpaziņo iestādēm noregulējamības testēšanas programma, kas minēta 130. punktā, un tās ikgadējie atjauninājumi vai apstiprinājumi, kas minēti 131. punktā,

⁶ Finanšu tirgus infrastruktūras.

⁷ Vadības informācijas sistēmas.

⁸ EBA/GL/2022/11.

vēlākais kopā ar noregulējuma plāna kopsavilkumu un noregulējamības novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 10. panta 7. punkta a) apakšpunktu.

133. Noregulējuma iestādēm, ņemot vērā neizsmeljošo sarakstu, kas iekļauts 4. pielikumā, noregulējamības testēšanas programmā (kas minēta 130. punktā) jāizklāsta novērtējumu, testu, metodiku, prakses un rīku klāsts, ko tās plāno izmantot, lai pārbaudītu to pasākumu atbilstību, ko iestādes ievieš, lai atbalstītu to noregulējuma stratēģijas izpildi.
134. Apsverot testēšanas metožu izvēli 130. punktā izklāstītajā noregulējamības testēšanas programmā, noregulējuma iestādēm jāievēro uz risku balstīta pieeja, pamatojoties uz iestāžu riska profilu, lielumu un uzņēmējdarbības modeli (piemēram, *SREP* kategorizāciju⁹) un kopējo *SREP* rezultātu¹⁰, un jāņem vērā:
 - a. progress attiecībā uz noregulējamību/virzienu, līdz kuram ir izpildītas šajās pamatnostādnēs izklāstītās noregulējamības spējas un
 - b. iekšējās noregulējamības nodrošināšanas darba vispārējā kvalitāte, kas apliecināta pašnovērtējuma ziņojumā.
135. Pārrobežu noregulējuma grupu kontekstā daudzgadu noregulējamības testēšanas programma būtu jāapspriež starp grupas līmeņa noregulējuma iestādēm un to meitasuzņēmumu noregulējuma iestādēm, uz kuriem attiecas šīs pamatnostādes.
136. Pārrobežu grupu gadījumā noregulējuma vienību daudzgadu noregulējamības pārbaudes programma, tostarp tās ietvaros veiktie testi, jāveic vai nu noregulējuma vienības noregulējuma iestādei, vai uzņēmējas valsts noregulējuma iestādēm, koordinējot savu darbību ar noregulējuma vienības noregulējuma iestādi — saskaņā ar vienošanos starp tām.
137. Noregulējuma iestādēm jādalās ar iestādi un — pārrobežu grupas gadījumā — vismaz ar noregulējuma kolēģijas locekļiem par visu to testu rezultātiem, kas veikti saskaņā ar 130. punktā minēto noregulējamības testēšanas programmu.

4.8. Galvenā rokasgrāmata

138. Savienības mātesuzņēmums un noregulējuma grupas noregulējuma vienības, uz kurām attiecas Regulas (ES) Nr. 575/2013 92.a vai 92.b pants vai kuru kopējie aktīvi noregulējuma grupas līmenī pārsniedz 100 miljardus EUR, un attiecīgās noregulējuma iestādes noteiktajām iestādēm, uz kurām neattiecas Regulas (ES) Nr. 575/2013 92.a pants un kuras ietilpst noregulējuma grupā, kuras kopējie aktīvi ir mazāki par 100 miljardiem EUR, bet kuru noregulējuma iestāde ir novērtējusi kā tādu, kas maksātspējas gadījumā, visticamāk, radīs

⁹ “*SREP* kategorija” ir iestādes sistēmiskā nozīmīguma rādītājs, kas piešķirts, pamatojoties uz iestādes lielumu un sarežģītību un tās darbības jomu; Sk. arī pārskatīto EBI *SREP* GL 2.1.1. sadaļu (EBA/GL/2022/03).

¹⁰ Sk. definīciju pārskatītajās EBI *SREP* GL (EBA/GL/2022/03) 21. lpp. “kopējais *SREP* vērtējums” ir skaitlisks rādītājs, kas raksturo kopējo risku iestādes dzīvotspējai, pamatojoties uz vispārējo *SREP* novērtējumu.

sistēmisku risku saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 45.c panta 6. punktu, jāizstrādā galvenā rokasgrāmata.

139. Galvenā rokasgrāmata jāpieprasa no iestādēm, kas nav minētas 138.punktā, ja noregulējuma iestāde uzskata, ka to pamato organizācijas sarežģītība un no tās izrietošā vajadzība pēc augsta līmeņa noregulējamības spēju koordinācijas.

140. Galvenajā rokasgrāmatā ir¹¹:

- a. jādefinē augstākā līmeņa vadības galvenās funkcijas un pienākumi noregulējuma sagatavošanas posmā un noregulējuma laikā;
- b. jānosaka jautājumi un termiņi, par kuriem vadībai jāpieņem lēmumi sagatavošanas procesā un noregulējuma procesā;
- c. jānosaka papildus rokasgrāmatu (iekšējās rekapitalizācijas rokasgrāmatas, nododamības rokasgrāmatas, ārkārtas rīcības plānu piekļuvei FTI, komunikācijas) aktivizēšanas izraisītājnotikumi;
- d. jānosaka informācijas avotu avots, termiņi un formāts, kas atbalstīs šos valdes lēmumus;
- e. jāparāda, kā dažādi noregulējuma stratēģijas īstenošanas elementi mijiedarbojas savā starpā, un jo īpaši:
 - i. iekšējās rekapitalizācijas īstenošana (iekšējās rekapitalizācijas rokasgrāmata);
 - ii. nododamības rokasgrāmata (attiecīgā gadījumā);
 - iii. novērtēšana;
 - iv. finansējums un likviditāte noregulējuma gadījumā (tostarp nodrošinājuma uzraudzība / finansējuma stratēģija noregulējuma gadījumā);
 - v. piekļuve FTI (tostarp ārkārtas rīcības plāniem);
 - vi. darbības nepārtrauktība (tostarp pakalpojumu katalogs);
 - vii. uzņēmējdarbības reorganizācijas plāns.

¹¹ 5. pielikumā ir sniegts galvenās rokasgrāmatas arhitektūras augsta līmeņa apraksts.

141. Iestādēm jāatjaunina savas galvenās rokasgrāmatas vismaz reizi gadā vai pēc izmaiņām to juridiskajā vai organizatoriskajā struktūrā vai izmaiņām to operacionālajos vai finanšu apstākļos, kas varētu būtiski ietekmēt galveno rokasgrāmatu vai radīt nepieciešamību tos mainīt. Par to ikgada pārskatīšanas rezultātiem bez liekas kavēšanās jāpaziņo noregulējuma iestādēm.
142. Aiz Noregulējamas pamatnostādņu 3. pielikuma iekļauj šādu 4. un 5. pielikumu:

4. pielikums. Nepilnīgs saraksts ar metodēm, kas pieejamas vai nu iestādēm, kas veic ticamības apliecināšanas darbu, vai iestādēm, kas veic testēšanu

-
a. Pašapliecinājums	Ja iestāde pati apliecina atbilstību noteikumam.
-
b. Pašnovērtējums	Pašnovērtējums ir iestādes novērtējums par savām spējām savlaicīgi veikt pieprasītos uzdevumus un nodrošināt paredzēto kvalitāti. Pašnovērtējums paredz esošo procesu un procedūru pārskatīšanu, kā arī, iespējams, iepriekšējās stresa situācijās gūtās pieredzes pārskatīšanu. Pašnovērtējuma rezultātā tiek analizēta atšķirība starp iestādes spējām un kompetentās iestādes gaidām.
-
c. Uzņēmums dalās ar savu sistēmu vai iekšējās testēšanas rezultātiem, demonstrējot tos iestādēm/apskates laikā.	Ar “apskates testu” tiek izsekota darbība, kas notiek pakāpeniski, izmantojot VIS vai procedūras no tās uzsākšanas līdz galīgajam izvietojumam.
-
d. Avārijas trauksme	Uz procesu orientēta, mērķtiecīga un elastīga rokasgrāmatas atsevišķu posmu ticamības pārbaude.
-
e. Izmēģinājuma pārbaude	Izmēģinājuma pārbaudes ir reālās dzīves simulācijas pasākumi, kuros iestādes testē (atlasītas) elementu daļas, ko noteikusi noregulējuma iestāde, pamatojoties uz testa krīzes notikumu, un nosaka jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi, lai nodrošinātu, ka noregulējuma stratēģiju var īstenot efektīvi un savlaicīgi.
-
f. Teorētiskās mācības	Sākotnējais posms, lai uzlabotu rokasgrāmatas un nodrošinātu standartizāciju, konsekvenci un saskaņotību ar
-

galveno procesu dokumentēšanas prasībām atsevišķos posmos, tostarp laika grafiku, atbildību un atkarību.

Dokumentu apstrādes nodaļas pārbaudes, kurās skaitļi ir saskaņoti starp dažādiem dokumentiem, lai novērtētu datu kopas precizitāti un ticamību.

g. Iekšējā revīzija	Noregulējamības spēju pārskatīšana, ko veic iekšējā revīzija kā daļu no iestādes ticamības nodrošināšanas darba attiecībā uz turpmāku noregulējamību.
h. Neatkarīga trešās personas pārbaude	Noregulējamības spēju pārskatīšana, ko veic trešās personas eksperts.
i. Padziļināta pārbaude	Padziļināta pārbaude par konkrētu tematu, ko veic iestādes telpās iepriekš noteiktā termiņā.
j. Pārbaude uz vietas	Pārbaudes uz vietas ir izmeklēšanas un testēšana, ko iestādes veic ar iepriekš noteiktu tvērumu un termiņiem, un tās notiek iestāžu telpās. Pārbaudēm jābūt pragmatiskām, vienlaikus ievērojot proporcionalitātes principu, un to mērķis ir sniegt detalizētu pārskatu par procesu atbilstību un izpildi.

5. pielikums. Galvenā rokasgrāmata

Augsta līmeņa ilustratīva galvenās rokasgrāmatas arhitektūra:

